

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru

 judecând, fără citarea părților, recursurile ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina și reprezentantul persoanei juridice „Rocar” SRL – parte vătămată, Ciobanu Gheorghe, în cauza penală în privința inculpatului

Plăcintă Mircea.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 11.09.2013 - 07.06.2016;
2. Instanța de apel: 29.06.2016 - 06.12.2016;
 11.09.2017 - 12.04.2018;
3. Instanța de recurs: 26.01.2017 - 08.08.2017;
 25.06.2018 - 13.11.2018.

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 07 iunie 2016, Plăcintă Mircea a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la 9 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

 Acțiunea civilă a fost admisă integral, dispunându-se încasarea de la Plăcintă Mircea în beneficiul ÎM „Rocar” SRL a prejudiciului material în sumă de 192481,80 lei.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Plăcintă Mircea, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „Rompetrol”, personal se ocupa cu importul țevilor destinate pentru gazificarea localităților din Republica Moldova, știind cu certitudine despre faptul că în depozitul din s.Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă sunt depozitate 1855 metri de țevă PE 100, PN 6 și 690 metri de țevă PE 80, PN 3, care aparțineau ÎM „Rocar” SRL, cu sediul în mun.Chișinău, str.Calea Ieșilor, 1 „A”/2 și care i-au fost încredințate în administrarea acestuia, urmărind scopul de delapidare a averii străine, la finele anului 2006, a însușit țeava sus indicată, prin ce a cauzat ÎM „Rocar” SRL un prejudiciu material considerabil în sumă de 192481,80 lei.

3. Împotriva sentinței au declarat apel:

- avocatul Gh.Ionaș în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii și fapta nu a fost săvârșită de inculpat, invocând că prima instanță eronat a constatat că bunurile au fost încredințate în administrarea inculpatului, de rând ce nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că M.Plăcintă avea drepturi privind administrarea bunurilor ce aparțin cu drept de proprietate ÎM „Rocar”; - subiectul infracțiunii de delapidare a averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator, însă din probele cauzei rezultă că M.Plăcintă la finele anului 2006 nu avea această calitate

și nici nu avea relații de muncă cu societatea comercială respectivă; - în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe suficiente ce ar dovedi implicarea lui M.Plăcintă în delapidarea bunurilor ce aparțineau ÎM „Rocar”, or, probele administrate de partea acuzării ca declarațiile martorilor Gh.Rotari, Gh.Ciobanu, I.Legaci, Ig.Tihon, V.Frecăuțan, V.Vasiliev, A.Mișcu, A.Gurițanu, nu pot fi considerate ca fiind pertinente și concludente, care în ansamblu ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea faptei incriminate; - nu a fost stabilit cu certitudine timpul dispariției țevilor și nu au fost constatate careva acțiuni concrete ale inculpatului, care ar fi permis condamnarea acestuia conform învinuirii imputate;

- inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii și nu s-a constatat existența faptei infracțiunii, invocând că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost acumulate probe pertinente și utile din care ar fi posibil de concluzionat că fapta lui întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art.191 alin. (5) Cod penal, iar învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de prima instanță nu și-a găsit pe deplin confirmarea în cadrul cercetării judecătorești; - probele administrate au fost apreciate în mod eronat, pe când există suficiente date care stabilesc cu certitudine lipsa în acțiunile lui a elementelor componente de infracțiune; - incorect i s-a incriminat infracțiunea de delapidare, care ar fi avut loc la finele anului 2006, în situația în care în perioada indicată dânsul nu avut nici o atribuție legată de administrarea țevilor, deoarece acestea au fost transmise spre administrarea ÎM „Rocar” (în luna aprilie a anului 2006), iar persoana juridică a obținut dreptul exclusiv de proprietate și gestionare a patrimoniului său; - dânsul nu este subiect al infracțiunii, deoarece nu întrunește caracteristicile obligatorii, fiindcă la finele anului 2006 el nu avea calitate de administrator al țevilor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „Rocar” și nici nu avea relații de muncă cu această societate comercială; - nu au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probele cercetate în raport cu circumstanțele stabilite în cauză, fiind încălcate prevederile art.101 Cod de procedură penală, iar simpla descriere a probelor fără aprecierea acestora, s-a soldat cu adoptarea unei sentințe nemotivate și, ca urmare, a dus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2016, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate.

Pentru pronunțarea soluției nominalizate, instanța de apel a reținut că, judecând cauza penală, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere justă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea faptelor incriminate și făcând o încadrare juridică justă a acțiunilor lui M.Plăcintă în baza art.191 alin. (5) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel, reieșind din materialul probator administrat a stabilit că inculpatul M.Plăcintă, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „Rompetrol”, personal se ocupa cu importul țevilor destinate pentru gazificarea localităților din R.Moldova, iar țevile care au fost însușite de către ultimul i-au fost încredințate în administrarea acestuia de către ÎM „Rocar”, deci inculpatul avea calitate de a administra averea străină.

5. Împotriva hotărârilor nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul Gh.Ionaș în numele inculpatului care, invocând temeiurile de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei și a încheierii din 11.10.2016, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește

elementele infracțiunii, considerând că instanța de apel neîntemeiat a respins demersul său privind dispunerea efectuării de către CNEJC a unei expertize contabile pentru stabilirea cantității și tipului de țevă utilizată de către ÎM „Rocar” la efectuarea lucrărilor de gazificare a s.Răscăieți, cantitatea de țevă rămasă și modul de utilizare a acesteia, precum și audierea în calitate de martori a lui E.Pîrlog și I.Legaci, în scopul asigurării unui proces contradictoriu și accesului liber la justiție, cercetării cauzei penale în mod obiectiv, complet și sub toate aspectele pentru stabilirea cu certitudine a prezenței sau lipsei unui prejudiciu material, ceea ce contravine art.6 § 1, §3 lit.(b), (d) CtEDO, deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel nu a respectat principiul egalității armelor (*cauza CtEDO Krcmar și alții vs. Republica Cehă din 03 martie 2000*); - era necesară audierea în calitate de martor a lui E.Pîrlog, deoarece aceasta în anul 2006 a activat în calitate de șef de depozit în s.Răscăieți, unde ÎM „Rocar” a depozitat țeava, prin urmare aceasta cunoaște circumstanțele plasării și ridicării țevilor din depozit; - era necesară audierea suplimentară a martorului I.Legaci pentru a stabili perioada de timp și cantitatea țevilor transportată de către acesta din s.Răscăieți în s.Carahasani, r-nul Ștefan Vodă; - instanța nu a determinat în mod corect admisibilitatea probelor și s-a bazat la adoptarea hotărârii de condamnare în exclusivitate pe declarațiile reprezentantului ÎM „Rocar”, fără a fi efectuată o expertiză contabilă, prin ce partea apărării a fost lipsită de dreptul de a dispune de toate elementele pertinente care au fost culese de autoritățile competente pentru a le servi la dezvinovățire; - învinuirea înaintată lui M.Plăcintă și starea de fapt constatată de instanțele de fond nu și-a găsit confirmarea în cadrul examinării cauzei penale, iar probele administrate de către instanțele judecătorești au fost apreciate în mod eronat, instanțele incorect au dat prioritate presupunerilor reprezentanților părții vătămate și declarațiilor contradictorii ale martorilor, iar în baza acestora au adoptat hotărâri de condamnare, fără a ține cont și aprecia la modul convenit depozițiile inculpatului, ale martorilor și materialele dosarului penal; - instanțele de judecată incorect au constatat că în momentul dispariției țevilor destinate pentru gazificare în sumă de 192481,8 lei, inculpatul activa în calitate de manager în cadrul SRL „Rompetrol”, iar țeava indicată aparținea ÎM „Rocar”, deoarece în acest sens nu au fost prezentate probe din care ar rezulta că M.Plăcintă avea împuternicirea de a administra bunurile ce aparțin cu drept de proprietate ÎM „Rocar”, pe când delapidarea averii străine poate fi săvârșită numai de un funcționar sau de alt salariat, care gestionează sau administrează bunurile din avutul proprietarului; - inculpatul nu poate fi subiect al infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, în situația în care la finele anului 2006, M.Plăcintă nu deținea funcție juridică de administrare a bunurilor ce aparțineau cu drept de proprietate ÎM „Rocar” și nici nu avea relații de muncă cu societatea comercială dată; - țeava a trecut din proprietatea SRL „Rompetrol” la ÎM „Rocar” la 03.04.2006, fapt confirmat prin factura fiscală nr.0518000; - probele prezentate instanței de judecată în sprijinul învinuirii ca: declarațiile martorilor Gh.Rotari, Gh.Ciobanu, I.Legaci, Ig.Tihon, V.Frecăuțan, V.Vasiliev, A.Miscu, A.Gurițanu nu puteau fi considerate ca fiind pertinente și concludente, care în ansamblu cu circumstanțele cauzei ar dovedi vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate; - instanța de apel nu a răspuns la argumentul apărării, precum că cantitatea de țevă de 1855 m PE 100, PN 6 (indicată în învinuire ca fiind sustrasă) nu a fost livrată de SRL „Rompetrol” către ÎM „Rocar” SRL.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 august 2017, a fost admis recursul ordinar declarat de avocatul Gh.Ionaș în numele inculpatului, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a reținut că instanța de apel, ajungând la concluzia respingerii apelurilor declarate de partea apărării și menținerii sentinței privind condamnarea inculpatului, în motivarea deciziei adoptate a preluat aceleași motive formulate de către prima instanță, concluzionând asupra faptului că probele prezentate de procuror și cercetate de către prima instanță sunt suficiente pentru confirmarea vinovăției lui M.Plăcintă în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal.

La fel, Colegiul penal a notat că, instanța de apel prin încheierea din 11.10.2016, a dispus respingerea, ca nefondată, a cererii avocatului Gh.Ionaș, privind efectuarea unei expertize contabile, pentru elucidarea chestiunilor referitor la cantitatea și tipul țevelor utilizate de către ÎM „Rocar” la efectuarea lucrărilor de gazificare în s.Răscăieți, precum și cantitatea și tipul țevelor neutilizate după stoparea lucrărilor de gazificare, însă fără a expune în conținutul actului de dispoziție menționat motivele pentru care a ajuns la o asemenea concluzie.

De asemenea, Colegiul a reținut că instanța, în confirmarea vinovăției inculpatului, și-a întemeiat soluția pe declarațiile martorului cheie, I.Legaci, care sunt divergente în partea ce ține de cantitatea de țeavă transportată de către el, astfel instanța urma să-l audieze și să concretizeze care a fost de fapt cantitatea de țeavă ridicată din depozitul amplasat în s.Răscăieți, și dacă într-adevăr întreaga cantitate, sau numai o parte a acesteia, a fost luată la indicația lui M.Plăcintă. Tot întru elucidarea acestui aspect ar fi putut contribui și declarațiile șefului depozitului E.Pîrlog, care fiind audiată în cadrul urmăririi penale, a declarat că autocamionul a fost încărcat cu aproximativ 9-10 valuri de țeavă, iar la depozit au mai rămas încă 12 valuri de țeavă, care ulterior și acestea au fost transportate de către persoane necunoscute într-o direcție necunoscută.

Reținând aceste aspecte, instanța de recurs a conchis că instanța de apel, fără să analizeze relevanța probelor și anume, declarațiile lui I.Legaci și E.Pîrlog, care au avut contact nemijlocit cu gestionarea țevelor depozitate în s. Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă, aflate în proprietatea ÎM „Rocar”, pripit prin încheierea protocolară din 11.10.2016 a dispus respingerea demersului apărării, ca fiind nefondat.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, au fost admise apelurile declarate de avocatul Gh.Ionaș în numele inculpatului și inculpat, casată integral sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Plăcintă Mircea a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal din lipsa elementelor componente de infracțiune.

7.1. În motivarea soluției date, instanța de apel a constatat că, de către organul de urmărire penală, Plăcintă Mircea este învinuit în aceia că, activând în calitate de manager vânzări în cadrul SRL „Rompetro”, personal se ocupa cu importul țevelor destinate pentru gazificarea localităților din Republica Moldova, știind cu certitudine despre faptul că, în depozitul din s.Răscăieți, r-nul Ștefan Vodă, sunt depozitate 1855 metri de țeavă PE 100, PN 6 și 690 metri de țeavă PE 80, PN 3, care aparțineau ÎM „Rocar” SRL, cu sediul în mun.Chișinău, str.Calea Ieșilor, 1 „A”/2 și care i-au fost încredințate în administrarea acestuia, urmărind scopul de delapidare a averii străine, la finele anului 2006 a însușit țeava sus indicată, prin ce a cauzat ÎM „Rocar” SRL un prejudiciu material considerabil în sumă de 192481,80 lei.

7.2. Instanța de apel, cercetând probele administrate de prima instanță și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în raport cu motivele apelurilor declarate, a conchis că prima instanță în mod eronat a raportat probatoriul administrat la caz și a ajuns la concluzia de condamnare a lui

M.Plăcintă, pe când nu au fost administrate suficiente probe ce ar demonstra cu certitudine întrunirea elementelor constitutive ale infracțiunii de delapidare a averii străine.

La fel, instanța de apel a constatat că concluziile primei instanțe cu privire la condamnarea inculpatului M.Plăcintă de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal sunt eronate, reieșind din învinuirea formulată în care nu au fost concretizate toate circumstanțele în care se pretinde a fi comisă infracțiunea, locul unde se pretinde că s-a comis infracțiunea, precum și lipsesc date ce ar confirma că M.Plăcintă ar fi avut calitatea de administrator al companiei SRL „Rocaro”.

La baza soluției date instanța a reținut probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul judecării cauzei în prima instanță și suplimentar cercetate și verificate în instanța de apel și anume declarațiile:

- inculpatului M.Plăcintă, care a negat vinovăția sa în comiterea faptei incriminate;
- reprezentantului părții vătămate SRL „Rocaro”, Gh.Rotar, care a declarat că la începutul lunii noiembrie 2006 la depozitul din s.Răscăieți a rămas depozitată marfă în valoare de 192481,80 lei, iar la svârșitul aceleși luni deja nu mai era nimic. Apoi a fost informat că de către „Pal Plast” în persoana lui M.Plăcintă, a fost ridicată o țevă, în urma investigării cazului a constatat că SA „Rompetrol”, cu acordul directorului de producere tehnic SRL „Rocaro”, A.Gurițanu au transportat țeava de la depozitul din s.Răscăieți cu mijloace de transport care au fost transmise de M.Plăcintă, șoferului I.Legaci;

- reprezentantului părții vătămate SRL „Rocaro”, Gh.Ciobanu, care a explicat că a făcut cunoștință cu materialele dosarului în anul 2014, s-a făcut inventarierea și s-au stabilit bunurile materiale care au existat la moment, ceea ce se află în litigiu ei le-au luat înafara evidenței contabile. Contracte de răspundere materială și depozitare cu Primăria Răscăieți nu au fost încheiate, responsabil de șantier a fost A.Gurițanu;

- martorului I.Legaci, care a explicat că activa la firma „Nico Impex”, iar M.Plăcintă era director la „Pal Plast”, la indicația acestuia în anul 2006-2007 de două ori a transportat țevi cu diametru de 110 de la Călărași la Răscăieți. De la Răscăieți, toamna când se strângea grâul, a încărcat 6-7 bobine cu diametrul de 110, țevile fiind eliberate de primar fără factură, pe care le-a transportat într-un sat la o distanța de 40-50 km de s.Răscăieți, care au fost folosite pentru traseul din sat;

- martorului Ig.Tihon, care a explicat că la începutul anului 2006 s-a transportat o cantitate mare de țevă destinate pentru gazificarea s.Răscăieții Noi și Răscăieți. La rugămintea lui A.Gurițanu, cu acordul conducătorului SRL „Răscăieți Agro”, V.Frecăuțan, cantitatea de țevă a fost depozitată la depozitul ce-i aparținea acestuia din urmă. Vara contractul de efectuare a lucrărilor de gazificare a fost reziliat, iar în luna iulie-august 2016, toată țeava a fost luată de pe teritoriul depozitului și transportată în s.Carahasani, unde se efectuau lucrări de gazificare. În prezența conducătorului autocamionului a telefonat conducerea SRL „Rocaro”, care a acceptat transportarea țevii;

- martorului V.Cociu, care a declarat că localitatea în care este primar, s.Carahasani, a fost gazificată de firma „Izodrom-gaz”, persoana de răspundere era V.Roșca;

- martorului V.Frecăuțan, care a relatat că a dat acordul ca până la strângerea recoltei să fie depozitat materialul pentru gazificarea satului în depozitul său. Când a început cultivarea, l-a telefonat pe primar și i-a solicitat eliberarea depozitului, astfel țeava a fost scoasă din depozit, dar de către cine a fost dusă de pe teritoriu nu cunoaște;

- martorului V.Vasiliev, care a comunicat că la SRL „Răscăieți Agro” au fost depozitate țevile pentru construcția gazoductului, iar odată cu stoparea construcției, depozitul trebuia eliberat și țevile au fost scoase din depozit pe față. La finele lunii iulie, după ora mesei, a venit un autocamion de model „Kamaz” și șoferul a anunțat că trebuie să încarce țevile, dânsul imediat l-a anunțat pe primar. A doua zi dimineața la depozit a venit

primarul, care în prezența șoferului a telefonat conducerea ÎM „Rocar”, căreia i-a comunicat despre transportarea țevii, la ce conducerea a acceptat transportarea acesteia. De la primar a aflat că țevile au fost duse în s.Carahasani, unde în acea perioadă se construia gazoduct;

- martorului A.Mișcu, care a explicat că construcția gazoductului în s.Carahasani a fost efectuată de compania „Izodrom Gaz”, este imposibilă aducerea țevei de pe un alt șantier pentru a fi folosit la altul, că colaboratorii organelor de drept au ridicat facturile în care era țevă de gaz, prin acele facturi erau și facturi de la firma „Pal Plast”, însă nu-i este cunoscut că pe șantierul din s.Carahasani să fi fost duse țevi de la această firmă, iar responsabil de lucrări a fost V.Rudoii;

- martorului I.Timofte, care a comunicat că firma „Congaz-Prim” la care el era antreprenor general în perioada 2006 construia gazoductul „Călărași-Ungheni”, iar Gh.Rotar, fiind în funcție de conducător la SRL „Rocar” participa la construcția gazoductului în calitate de subantreprenor, în perioada de conlucrare între ei au apărut probleme și au mers în instanța de judecată. M.Plăcintă era reprezentantul firmei care livra țevă pentru gazoduct, au procurat de la ei țevă, dar probleme nu au avut, marfa era luată în avans, iar achitarea se făcea ulterior;

- martorului A.Gurițanu, date citiri în conformitate cu prevederile art.371 Cod de procedură penală, care a declarat că dânsul, în calitate de director tehnic și producere a ÎM „Rocar”, a gestionat construcția gazoductului, a fost procurată țevă de diferite dimensiuni de la SRL „Rompetrol Moldova”. Țeava a fost depozitată cu acordul conducătorului SRL „Răscăieți Agro”, V.Frecăuțan, la depozitul acestei gospodării, o parte de țevă a fost montată, iar o parte a rămas depozitată cu consimțământul primarului la depozit, în legătură cu faptul că Primăria s. Răscăieți a reziliat contractul. Cantitatea de țevă fiind inutilă pentru acel șantier, a fost propus SRL „Rompetrol Moldova” pentru realizare, expediindu-i la data de 20.07.2006 pentru confirmare solicitarea și prin intermediul acestei firme o parte din țevă au fost realizate întreprinderii „Cub-Gaz”. La data de 01.11.2006 la depozitul gospodăriei s.Răscăieți erau stocate 1855 m de țevă în sumă totală de 192481,80 lei. După o perioadă de timp, tot în luna noiembrie a aceluiași an, de la primarul s.Răscăieți a aflat că la depozit nu mai este țevă, că a fost luată și transportată, dar unde nu cunoaște. Prin intermediul directorului ÎM „Palplast”, M.Plăcintă și primarului s.Răscăieți, Ig.Tihon, s-a încercat să se afle unde a fost transportată țeava, dar fără nici un rezultat. La 28.11.2008 a organizat o întâlnire și a ieșit la fața locului în s.Răscăieți împreună M.Plăcintă, primarul Ig.Tihon și șoferul care a transportat țeava I.Legaci. Primarul Ig.Tihon a confirmat că șoferul I.Legaci a fost acel care a adus țeava la depozit și tot el a fost cel care a transportat țeava rămasă, însă acesta din urmă a indicat că nu ține minte unde a transportat țeava;

și probele scrise - actul de efectuare a reviziei economico-financiară din 01.02.2012, prin care s-a stabilit că conform documentelor prezentate SRL „Izodrom Gaz” a procurat de la ÎM „Palplast” țevi în sumă totală de 323822,5 lei, iar pe parcursul anului 2006 SRL „Izodrom Gaz” nu a procurat bunuri materiale și anume (țevi) de la ÎM „Palplast”; procesele-verbale de cercetare la fața locului din 23.09.2011, de verificare a declarațiilor la fața locului din 03.05.2012, de confruntare dintre martorii I.Legaci și A.Guțițanu cu M.Plăcintă din 03.08.2011 și 07.02.2012.

Instanța de apel a conchis că probele menționate supra, care analizate sub toate aspectele, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală demonstrează lipsa existenței elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate lui M.Plăcintă. Reieșind din probele administrate în cauză, instanța de apel a dedus că, la caz, lipsește latura obiectivă, subiectul special al infracțiunii, cât și obiectul material.

În sensul celor reținute, instanța de apel a constatat că învinuirea adusă inculpatului este una incertă, deoarece partea acuzării nu a specificat și probat timpul în care se pretinde că ar fi fost comisă fapta de delapidare a averii străine ..., „la finele anului 2006”, de rând ce organul de urmărire penală nu a demonstrat și stabilit clar când anume ar fi dispărut țevile, pe când la 23.12.2005 între Primăria Răscăieți și ÎM „Rocaro” a fost încheiat un contract de antrepriză privind construcția gazoductului școlii și a obiectelor de menire socială din s.Răscăieți și Răscăieții Noi, iar pentru construcția șantierului, ÎM „Rocaro” urma să livreze Primăriei Răscăieți materialele necesare. Conform contractului de livrare nr.13 din 17.01.2005 încheiat între ÎM „Rocaro” și SA „Rompetrol Moldova”, ultimul în calitate de furnizor a transportat și depozitat cu acordul fostului primar, Ig.Tihon, materiale de construcție și anume, țevi de diferite dimensiuni, în s.Răscăieți, pentru construcția gazoductului, iar reprezentantul ÎM „Rocaro”, Gh.Rotar, în ședința instanței de apel a susținut că pretinsa sustragere a țevilor ar fi constatată în anul 2008, deși ceilalți martori, cât și probe cauzei denotă că, pretinsa delapidare a țevilor a avut loc în perioada anului 2006.

Instanța a indicat că, nu s-a putut stabilit cu certitudine de către cine a fost ordonată transportarea țevii, de către M.Plăcintă, or de către Ig.Tihon, deoarece martorul I.Legaci o dată susține că dânsul ar fi transportat țevile la indicația lui M.Plăcintă în s.Carahasani, iar altădată susține că primarul s.Răscăiești i-a ordonat să ducă țeava rămasă în s.Carahasani.

A mai constatat instanța că, acuzarea a eșuat să determine presupusa cantitate de țeavă sustrasă, deoarece în confirmarea acestui fapt învinuirea se bazează doar pe declarațiile martorului I.Legaci, care însă pun la îndoială veridicitatea celor spuse de acesta, deoarece fiind audiat de mai multe ori a declarat cantitate diferită de țeavă ce a fost transportată, iar martorul cheie al acuzării, E.Pîrlog, care a avut contact nemijlocit cu gestionarea țevilor depozitate, nu a putut fi audiată.

Instanța a notat că, nu s-a adevărit faptul că anume de către M.Plăcintă a fost cauzat un prejudiciu urmare a pretinsei fapte de delapidare, în contextul în care reprezentantul părții vătămate fiind audiat în ședința instanței de fond și apel, a susținut că s-a adresat la M.Plăcintă în vederea realizării țevilor care au rămas la depozitul din s.Răscăieți, acestea fiind realizate companiei „Cub-Gaz”, totodată acesta a menționat că a depistat lipsa țevii la depozit, cunoaște cu certitudine cantitatea de țeavă care se pretinde a fi delapidată, însă nu a concretizat care anume cantitate de țeavă ar fi fost delapidată, făcând referință doar la facturile fiscale pe care le-a anexat la plângere, fără a anexa actul care ar fi constat că anume cantitatea de 1855 m de țeavă PE 100, PN 6 și 690 m de țeavă PE 80, PN 3, ar fi fost delapidată.

Mai mult, din declarațiile reprezentantului părții vătămate Gh.Rotar, rezultă că acesta îl bănuiește pe M.Plăcintă, deoarece dânsul se ocupa cu realizarea țevilor fiind angajat al companiei „Rompetrom Moldova” SRL, dar acest fapt este o presupune și nu poate constitui temei de condamnare, or, inculpatul activa în cadrul întreprinderii care se ocupa de realizarea țevilor și în atribuțiile acestuia intra anume gestionarea și realizarea acestor materiale de construcție, adică genul său de activitate era similar celui de domeniul realizării materialelor de construcție.

Concomitent, instanța de apel a conchis că, la baza vinovăției inculpatului nu pot fi puse nici declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Rocaro” Gh.Ciobanu, deoarece relatările acestuia sunt susținute din cele auzite de la Gh.Rotar, fără a face careva relatări din circumstanțele care îi erau cunoscute personal.

La fel, instanța de apel nu a reținut ca veridice declarațiile lui I.Legaci referitor la pretinsele indicații primite de M.Plăcintă privind transportarea țevilor în s.Carahasani,

deoarece martorul era angajatul altei companii ce se ocupa de transportul materialelor de construcție, nefiind în careva relații de serviciu cu inculpatul.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, organul de urmărire penală nu a administrat nici o probă ce ar fi confirmat faptul că 1855 m de țevă PE 100, PN 6 și 690 m de țevă PE 80, PN 3 ar fi fost transmisă în administrarea lui M.Plăcintă, or, din declarațiile martorilor Ig.Tihon, V.Frecăuțan, V.Vasiliev, cât și a reprezentanților părții vătămate Gh.Rotar, Gh.Ciobanu se constată că în urma rezilierii contractului între Primăria s.Răscăieți și ÎM „Rocar”, țeava rămasă a fost plasată la depozitul SRL „Răscăieți Agro”, iar înțelegerea de depozitare între părți a fost doar verbală, de unde rezultă că nu a fost întrunită condiția de transmitere în administrare a țevilor inculpatului, de vreme ce bunurile pot fi încredințate în virtutea funcției de răspundere a făptuitorului, a raporturilor contractuale sau a însărcinării speciale din partea persoanei care le încredințează, astfel lipsește un careva contract individual de muncă, precum și un contract de răspundere materială între M.Plăcintă și ÎM „Rocar”.

Astfel, instanța de apel a conchis că, simplu fapt că țevile în cauză se aflau pe teritoriul depozitului SRL „Răscăieți Agro”, confirmă odată în plus faptul că M.Plăcintă nu a avut careva atribuții cu obiectul delapidării, or, nu a fost stabilit că acesta le-a avut în administrarea sa și că anume acesta ar fi fost obligat să le gestioneze corect, în virtutea lipsei raportului de muncă cu ÎM „Rocar” sau în lipsa unei împuterniciri atestate în mod legal ce ar confirma că inculpatul a acționat în calitate de administrator și căruia i-ar fi fost încredințate pentru executare unele atribuții strict determinate.

Instanța a menționat că, în urma administrării probelor nu a fost probat cu exactitate nici locul unde au fost transportate țevile, precum și dacă au fost sau nu înstrăinate, de către cine ar fi fost înstrăinate, de rând ce inculpatul nu a avut nici o atribuție cu activitatea ÎM „Rocar” și acesta nu a gestionat bunurile acestei companii, astfel că asumarea răspunderii pentru integritatea acestora față de inculpat este inadmisibilă, dat fiind că M.Plăcintă nu a avut în gestiune țevile în cauză. Respectiv, nu a fost probat faptul că inculpatul ar fi avut calitate specială de administrator, de rând ce nu era angajatul sau administratorul ÎM „Rocar”, de unde rezultă că, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de delapidare a averii străine, nu a fost dovedită.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel, dispunând achitarea inculpatului și-a întemeiat soluția doar pe probele prezentate de partea apărării fără a le aprecia pe cele ale acuzării, cărora prima instanță analizându-le prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, just a constatat că inculpatul M.Plăcintă a comis infracțiunea prevăzută de art.191 alin.(5) Cod penal;

- reprezentantul persoanei juridice ÎM „Rocar” SRL, parte vătămată, Gh.Ciobanu care, fără a invoca vreun temei de drept prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de apel nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate, astfel că pripit a ajuns la soluția de achitare a inculpatului; - instanța a ignorat faptul că vinovăția inculpatului este probată prin declarațiile martorului I.Legaci, care a relatat că în toamna anului 2005, activând în calitate de șofer a primit indicație de la M.Plăcintă de a transporta țeava în s.Răscăieți cu scopul de a se efectua careva lucrări de gazificare a satului; - instanța nu a ținut cont că mărturiile analogice în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată au dat și martorii Ig.Tihon, V.Cociu, R.Brăguța, R.Usatii, I.Chicu, D.Frecăuțanu și A.Streșină; - vinovăția inculpatului se confirmă și prin probele scrise.

9. Judecând recursurile ordinare declarate de către procuror și reprezentantul persoanei juridice „Rocaró” SRL - parte vătămată, Gh.Ciobanu în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile urmează a fi respinse, ca inadmisibile, din următoarele considerente.

Examinând recursurile declarate de către procuror și reprezentantul părții vătămate, instanța de recurs sesizează că aceștia își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel, prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, invocând ca temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, precum și aprecierea arbitrară a probelor și circumstanțelor cauzei.

Conform prevederilor art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Raportând norma respectivă la situația în cauză, Colegiul conchide că acest temei nu și-a găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurenți.

Colegiul penal constată că instanța de apel, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală și examinând apelul părții apărării, a supus unei cercetări suplimentare și minuțioase toate probele administrate la dosar, inclusiv a audiat suplimentar inculpatul, reprezentanții părții vătămate Gh.Ciobanu, Gh.Rotar, martorii I.Legaci, Ig.Tihon, a dat citire declarațiilor martorului E.Pîrlog și A.Gurițanu, precum a examinat și documentele cauzei, și, ținând seama de stipulările art.27 Cod de procedură penală, le-a apreciat în mod obiectiv, care au format convingerea instanței că fapta inculpatului M.Plăcintă nu întrunește elementele infracțiunii incriminate, totodată considerând că argumentele procurorului aduse în probarea învinuirii nu și-au găsit confirmare, acestea nu probează vina ultimului în cele incriminate, fiind detaliat elucidate la pct.7.1 din prezenta decizie.

Mai mult, după cum rezultă din textele recursurilor, recurenții își exprimă dezacordul cu soluția instanței de apel, considerând că ultima incorect a apreciat probele învinuirii și anume, declarațiile reprezentanților părții vătămate SRL „Rocaró”, Gh.Rotar și Gh.Ciobanu, a martorilor Ig.Tihon, V.Cociu, V.Frecăuțan, V.Vasiliev, I.Timofți, A.Gurițanu și actele cauzei care, în opinia recurenților, confirmă vinovăția inculpatului.

La acest capitol, Colegiul reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Esențiale, consideră Colegiul, și stipulările alin.(3) art.101 Cod de procedură penală, potrivit cărora nici o probă (indiferent cine o prezintă: partea acuzării ori partea apărării), nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Astfel, opinia autorilor recursurilor, precum că numai probele acuzării sunt pertinente, concludente, utile și veridice, fără a le aprecia în ansamblu și cu probele apărării, ar însemna încălcarea normei de procedură penală sus menționată.

Colegiul penal constată că, potrivit părții descriptive a deciziei, conținutul declarațiilor inculpatului, a reprezentantului părții vătămate și a martorilor, la care fac trimitere recurenții, s-au reținut în modul cum au fost depuse, nefiind denaturate. Însă, referitor la valoarea lor probatorie instanța de apel apreciindu-le, și-a expus opinia, drept care îi aparține și, de fapt, corect a conchis că nu sunt destule pentru a forma convingerea de vinovăție a inculpatului în fapta de delapidare a averii străine care i se impută.

Invocarea în recursul ordinar a dezacordului cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar nu poate servi ca temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărâri judecătorești definitive, atât timp cât alte circumstanțe nu sunt invocate, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept, nu și cele de fapt.

Totodată, Colegiul penal reține că temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Conform art.52 Cod penal, se consideră componență de infracțiune totalitatea semnelor obiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Lipsa unei părți componente ale infracțiunii echivalează cu lipsa elementelor constitutive a infracțiunii, iar în condițiile când din învinuirea adusă lipsesc caracteristici care sunt obligatorii pentru componența de infracțiune, instanța de judecată va ajunge la concluzia de a pronunța o hotărâre de achitare în privința persoanei puse sub învinuire.

Instanța de recurs notează că, temeiul de bază ce a stat la baza soluției de achitare a inculpatului de sub învinuirea adusă în baza art.191 alin.(5) Cod penal, este lipsa elementelor componenței de infracțiune, deoarece în acțiunile inculpatului lipsește fapta prejudiciabilă, care constă în acțiunea de însușire ilegală a bunului și acesta nu este subiect al infracțiunii de delapidare.

Colegiul penal atestă că, potrivit legislației în vigoare, o cerință obligatorie pentru existența infracțiunii de delapidare a averii străine constă în faptul că obiectul material (bunurile) trebuie să se afle efectiv, în condițiile legii, în gestiunea sau administrarea făptuitorului și să fie străin pentru acesta. Încredințarea nemijlocită a bunurilor de către o persoană fizică sau juridică (indiferent de forma sa juridico-organizatorică) se face în funcție de specificul activității economice - în cadrul relațiilor contractuale încheiate, fișa postului, însărcinare specială, cu determinarea clară a atribuțiilor de serviciu în ce privește gestionarea sau administrarea bunurilor. Drept cadru legal pentru transmiterea bunului în gestiunea sau administrarea făptuitorului servesc contractele de drept civil: de arendă, de transport de mărfuri, de expediție, de mandat, de administrare fiduciară, de depozit, de magazinaj etc. Subiect al infracțiunii de delapidare este persoana fizică responsabilă care trebuie să posede calitatea de administrator sau de gestionar într-o unitate publică sau privată.

În sensul art.191 Cod penal, prin *administrator* se înțelege acel angajat în a cărui atribuții de serviciu intră efectuarea de acte de dispoziție cu privire la bunurile și mijloacele ce aparțin unei unități publice sau private, iar *gestionar* este angajatul care exercită ca atribuții principale de serviciu primirea, păstrarea, eliberarea (livrarea), transportarea sau folosirea bunurilor ce aparțin unei unități publice sau private. Astfel, prin bunuri încredințate în administrarea făptuitorului se înțelege fie bunurile care-i sunt transmise acestuia în baza unei însărcinări singulare, a unui contract de răspundere materială sau a unui contract individual de muncă, fie bunurile care-i revin făptuitorului în virtutea funcției administrative pe care o ocupă într-o organizație comercială sau de alt gen.

După cum rezultă din actul de învinuire, M.Plăcintă a fost învinuit de faptul delapidării averii străine, adică însușirii bunurilor SRL „Rocar” - a țevilor PE 100, PN 6 - 1855 metri și PE 80, PN 3 - 690 metri, care au fost încredințate în administrarea acestuia.

Astfel, din învinuirea adusă de acuzare rezultă că inculpatul ar fi avut funcția de administrare și gestionare a bunurilor SRL „Rocar”, care poate fi dobândită în cadrul raportului juridic de muncă, conferindu-i titularului ei drepturi și obligații pe care acesta le

exercită în baza a unui contract de răspundere materială sau a unui contract individual de muncă, adică derivă nemijlocit din principalele atribuții de serviciu ale persoanei.

Însă, din situația de fapt a cauzei se constată că, la 17.01.2005, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr.13 încheiat între SA „Rompterol Moldova” și SRL „Rocar”, primul a vândut, iar al doilea a cumpărat țevi și fittinguri din polietilenă înaltă destinate pentru construcția gazoductelor și apeductelor și anume, țevă gaz d. 110-6.3 PE 100 SDR 17.6 PN4 - 3480 m și țeava gaz d.110-6.3 PE 80 SDR 17,6 PN 3-2160 m (f.d.49-50 v.3, f.d.177 v.2), marfă care a fost transportată și depozitată la SRL „Răscăieți Agro”, fapt confirmat de către reprezentanții părții vătămate SRL „Rocar”, Gh.Rotar, Gh.Ciobanu și de martorii Ig.Tihon, V.Cociu, V.Frecăușan, V.Vasiliev, I.Timofci, A.Gurișanu. Prin urmare condițiile contractuale au fost îndeplinite.

Mai mul, din declarațiile: - martorului Ig.Tihon rezultă că, țevile au fost depozitate în depozitul SRL „Răscăieți Agro” în urma înțelegerii lui A.Gurișanu cu V.Frecăușan, iar în luna iulie-august 2006 toată țeava a fost luată de pe teritoriul depozitului, dânsul în prezența șoferului a informat conducerea SRL „Rocar”, care a acceptat transportarea țevii; - martorului A.Gurișanu rezultă că, țeava a fost depozitată cu acordul conducătorului SRL „Răscăieți Agro”, V.Frecăușan, la depozitul acestei gospodării, o parte din țevă a fost montată, iar o parte a rămas depozitată cu consimțământul primarului la depozit; - martorului V.Vasiliev rezultă că, odată cu stoparea construcției gazoductului, depozitul trebuia eliberat și țevile au fost scoase din depozit pe fățare, iar la finele lunii iulie a venit un autocamion și șoferul a anunțat că trebuie să încarce țevile, primarul a venit la depozit și în prezența șoferului a telefonat conducerea ÎM „Rocar”, căreia i-a comunicat despre transportarea țevii, la ce conducerea a acceptat transportarea acesteia; - martorului I.Legaci rezultă că, din depozit țevile i-au fost eliberate de către primarul s.Răscăieți fără careva factură.

Prin urmare, reținând circumstanțele stabilite în cauză expuse *supra*, nu rezultă că bunurile SRL „Ricar” au fost în administrarea inculpatului. Astfel că, instanța de apel just a conchis că inculpatului M.Plăcintă nu i s-au încredințat, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, în administrare și gestionare țevile în cauză, între acesta și SRL „Rocar” nu a existat careva raport juridic de muncă sau careva act de răspundere materială, de primire în gestionare a bunurilor acestei societăți, și deci, acestuia nu-i poate fi incriminată delapidarea averii străine încredințate în administrare, care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate.

Pentru considerentele expuse, Colegiul penal concluzionează că instanța de apel corect a conchis asupra necesității casării sentinței și pronunțării unei hotărâri privind achitarea inculpatului de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii imputate, pe motivul lipsei elementelor componente de infracțiune.

În aceste condiții, instanța de recurs consideră că nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate. Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417, 419 Cod de procedură penală.

Potrivit dispoziției art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursurilor ordinare declarate de către procuror și reprezentantul persoanei juridice „Rocar” SRL - parte vătămată, Ciobanu Gheorghe, care urmează a fi respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

10. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina și reprezentantul persoanei juridice „Rocaró” SRL - parte vătămată, Ciobanu Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Plăcintă Mircea, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 11 decembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru